

Formandens mundtlige beretning

Generalforsamling 2025

"Det var en mørk og stormfuld aften" – lyder indledningen på en kendt julekalender. The Julekalender! Og selvom det ikke er jul, så kan vi godt opleve, at jobbet – verdens vigtigste job – kan være både mørkt og stormfuldt. Jeg forestiller mig vores folkeskole som et skib i stormvejr. Et skib, der er ved at løbe tør for brændstof, et skib hvis vedligeholdelse er forsømt, og som navigerer uden om og ind imellem det ene rev og klippekær efter det andet. Besætningen holder skibet oven vande næsten for enhver pris, for lasten er dyrebar.

Og bølgerne går højt i disse tider. Når venner bliver til fjender – når "det man troede var paradys, det er koldt som is", som Sanne Salomonsen synger i sangen "Hvis du forstod?". Når en enkelt mand på mindre end en måned kan bringe intet mindre end verdensfreden i fare, så blegner andre problemstillinger måske lidt i nyhedsstrømmens samlede billede. Masser af usikkerhed og spørgsmål trænger sig på, og ingen kender fremtiden. Men det betyder ikke, at alt andet må vige fra vores opmærksomhed. Vi må ikke sætte velfærden over styr, selvom krig er voldsomt dyrt. Danmark har en af verdens mest solide økonomier, og finansministeren finder nye penge, hver gang han kigger på det økonomiske råderum. Jeg synes han skulle tage at kigge noget oftere, som Gordon Ørskov sagde på seneste orientering til kredsformændene.

Og livet går videre – livet skal gå videre – og vi skal have det bedste ud af det. Derfor ikke mere om verdenssituationen, som vi udmærket kender.

Inklusion

Jeg kan heller ikke i denne mundtlige beretning undlade at nævne inklusionen som en af de helt store udfordringer i dag. Det er en udfordring der vokser dag for dag. Samfundet, systemet, kommunen har ikke midler til at op mod 11% af alle børn i Slagelse Kommune visiteres til et andet skoletilbud, end almenklasser.

Men når vi på kredsens næsten dagligt og oftere og oftere kontaktes af kolleger, der har været udsat for fysisk eller psykisk vold, så er det et symptom på, at noget ikke er som det skal være. Vi kan ikke leve med, at dygtige og engagerede medarbejdere går i stykker af at gå på arbejde. Vi kan ikke leve med, at én eneste medarbejder opsiges af hensyn til driften, fordi arbejdspladsen har gjort dem syge. Det er et skib på vej mod forlis.

Jeg forstår til fulde afmægtigheden. Men vi må ikke give op og sætte os apatisk tilbage bag katederet. Der er noget, vi selv kan gøre, og som ikke er afprøvet til fulde. Vi skal sørge for at der på hvert enkelt arbejdssted er et beredskab, når noget går galt. En redningskrans, om man vil. Et beredskab, der tager sig af medarbejderen og eleven hver for sig. Et beredskab, der beskriver, hvad der skal gøres, indberettes og udfyldes. Et beredskab der følger op og sørger for kompenserende handlinger på bagkant. Hvert enkelt arbejdssted skal have en beskrivelse af hvordan kommunens retningslinjer om arbejdsrelateret vold og krænkende handlinger udmøntes. Og så skal vi give hinanden det håndslag, at vi indberetter samtlige episoder med netop arbejdsrelateret vold og krænkende handlinger. Der er vi vores egen og hinandens største styrke for at signalere op i systemet, at der er en gevaldig udfordring. Højere oppe er statistikker det eneste, der giver mening og har en form for slagkraft. Arbejdsrelateret vold og krænkende handlinger må aldrig blive et

Formandens mundtlige beretning

Generalforsamling 2025

vilkår for at gå på arbejde – heller ikke på specialskoler og -institutioner. Hvis vi ikke sørger for at indberette, accepterer vi, at episoderne ikke bliver håndteret ordentligt – så ser alting jo fint ud. Det er ikke kun til skade for den enkelte, men også for kollegerne, fordi grænserne bliver flyttet når vi ikke siger fra. Og vi nødt til at få systemet til at kigge op fra søkortet for at se, om virkeligheden stemmer overens.

Det andet aspekt er naturligvis de børn og unge, som lider under ikke at få dækket deres særlige behov. I den netop afsluttede inklusionsundersøgelse svarer 93,4% (!) af lærerne i Slagelse Kommune, at de har elever i klassen, som ikke får den særlige støtte, de har behov for. I Slagelse Kommune har vi ikke en fælles retning at gå i. Det er op til den enkelte skole at arrangere sig ud af. Den kommunale redegørelse har det som kommunalt indsatsområde, men det er op til den enkelte skole at finde løsninger. Det skaber et kludetæppe af tiltag og tilgange, som ingen for alvor rigtig kan se effekterne af. Vi bliver nødt til at tænke fælles løsninger og fælles tilgange, og vi bliver nødt til som kommune at være nysgerrige på, hvorfor så mange børn i vores kommune har det svært. Ikke kun kompenserende symptombehandling, men tilbundsgående undersøge årsagerne og derfra finde forebyggende løsninger. Og hvad med at inddrage de fagprofessionelle – hverdagens eksperter på gulvet. Ellers er vi blot som et skib uden kurs.

Trivselskommissionen

I februar måned kom Trivselskommissionen med ikke mindre end 35 anbefalinger til at styrke trivsel og forebygge mistrivsel blandt børn og unge. Der er jo foreløbig tale om anbefalinger, men det kan også noget. Blandt de 35 anbefalinger er naturligvis de klassiske omkring skærmb brug. Og ja, det er selvfølgelig en del af det. Men langt de fleste skoler har allerede en holdning til skærme og mobiltelefoner og regler omkring det.

Udover det, er vi naturligvis nødt til at se på, hvordan vi måler trivsel. At en trivselskrise ikke er noget vi bare tror, der er. At trivsel ikke kun kan måles, men at der er fagpersoner med gode relationer, der har øjne og ører. For nylig havde jeg en interessant snak med en forvaltningschef udenfor vores område, der var af den opfattelse, at læreren som ansvarlig for klasens trivsel var for sårbar. Jeg opfattede det til en start som en mistillid til, at det var læreren nok ikke kompetent til. Men det handlede mere om, at den enkelte lærers relation til den enkelte elev ikke kan sikre et barns trivsel, fordi vi som fagpersoner er forbigående. Vi er afsindigt vigtige mens vi er der - hvis bare vi kunne være der altid.

Samtidig med, at regeringen afskaffer muligheden for at gå i 10. klasse, anbefaler kommissionen at demokratisere muligheden for at komme på efterskole. Men hvad med de 15-16 årige, der ikke er klar til at skulle flytte hjemmefra efter 9. klasse? De skal starte på en ungdomsuddannelse.

Noget af det rigtig dyre er netop at give flere mulighed for at komme på efterskole samt at tilføre midler til folkeskolen for at sikre bedre trivsel her. Meget fint at tilføre midler. Det siger vi da ja tak til. Men hvor findes midlerne til de 35 anbefalinger? Jo – nogle af dem koster ikke noget. Men det der gør, foreslås finansieret krone for krone af eksisterende tiltag. 144 mio. kr. finder man blandt andet ved – og hold nu fast – at hæve klasseloftet i 0. – 2. klasse fra 26 til 28 elever. Der er noget

Formandens mundtlige beretning

Generalforsamling 2025

der skurrer. Vi fodrer hunden med sin egen hale, som man siger – eller: Vi sælger lænsepumpen for næsten at kunne reparere hullet i skroget.

Regeringens kvalitetsprogram for folkeskolen

Fra kommende skoleår tager vi fat på en række tiltag fra regeringens kvalitetsprogram for folkeskolen. Allerede fra skoleårets start er der ikke længere noget der hedder understøttende undervisning, ligesom der ikke er noget centralt krav om lektiehjælp, faglig fordybelse eller bevægelse.

Der er fremover lagt op til en øget frihedsgrad – blandt andet til at afkorte skoledagen. Og nu er der ikke et entydigt krav med at erstatte de timer med to lærere i klassen. Men en afkortning af skoledagen betyder øget åbningstid i SFO. I kredsens har vi arbejdet grundigt på at påvirke den dagsorden, at den øgede åbningstid ikke skal finansieres af den enkelte skole, men bliver betalt af et træk fra kassen – altså kommunekassen. Dermed forbliver timerne i det der kaldes timebanken, der netop kan bruges på to lærere eller andre prioriteringer. Det lyder måske ikke som den store landvinding, men det har da alligevel en værdi af ca. 4,5 mio. kr.

Et andet element i kvalitetsprogrammet er juniormesterlæren. En udpræget praktisk tilgang, hvor det er muligt for elever i udskolingen at have deres skoledag vekslet med et praktisk forløb hos eksempelvis lokale erhvervsdrivende. Vi mangler stadig en del kendskab til, hvordan det udrulles hos os. Vi ved dog, at der oprettet to klasser. Nogle af jer har sandsynligvis hørt om det, da vi allerede har lidt lignende tilbud i form af EUD8 og EUD9.

Der er mange tiltag i kvalitetsprogrammet – jeg tager gerne på tur på skolerne for at fortælle om dem, men for at spare lidt på krudtet her, vil jeg blot nævne et enkelt punkt mere. Der står (gudhjælpemig) ”en bedre praksis for brug af AULA”. Men bare rolig, det står beskrevet, at *”Forligskredsen vil nedsætte en arbejdsgruppe i regi af Sammen om Skolen, som skal komme med anbefalinger til det gode digitale skolehjem-samarbejde, herunder ift. AULA.”* De drøftelser kan både gå til styrbord og bagbord, og vi skyder ingen fart når vinden er fløv.

Debat

Inklusion, trivselsanbefalinger, kvalitetsprogram. Tre ret så store overskrifter, der alle dækker over dagsordner i den kommende tid, der skal implementeres ikke bare på skolerne, men som har en stor betydning for alle, der på en eller anden måde arbejder i eller ind i folkeskolen.

Hvordan opnår vi størst mulig indflydelse på det der skal ske? Eller skal vi ikke prøve at se på det sådan her: Hvordan sker den bedst mulige kvalificering af de indsatser, vi laver? Hvordan bruger vi midlerne optimalt, så de slår bare lidt bedre til? Hvad kræver det af os hver især, og hvad kræver det af fællesskabet? Hvordan kommer vores fagprofessionelle viden og stemme til sin ret i en kompleks tid med færre resurser?

Formandens mundtlige beretning

Generalforsamling 2025

Den lokale aftale

Jeg lover at jeg i det næste kun nævner én paragraf. I vores arbejdstidsaftale – A20 – står der i §19: *Der kan lokalt indgås aftaler om **arbejdstidsregler**, som fraviger eller supplerer denne aftale.* Det har man gjort i lige godt 90 af landets 98 kommuner. I de snart fem år, vi har haft A20, har vi i kredsen arbejdet intenst på at indgå en aftale om lokal arbejdstid. Som i alle har fået besked om, så er det arbejde om end ikke nødvendigvis spildt, så i hvert fald endt uden resultat. Det får naturligvis nogle konsekvenser for kredsens fremtidige arbejde.

For udover at vi har en ok forhåndsftale om lokalt udmøntet løn, så har A20 ikke været tæt på at blive opfyldt efter hensigten. Vi har gjort en særlig indsats omkring opgaveoversigterne, og kvaliteten af disse er hævet betragteligt uden at være i helt mål alle steder.

I brevet til jer skrev vi at vi lover at arbejde for at A20 bliver overholdt alle steder. Nu er det jo ikke os som kreds, der skal sørge for at elementerne i A20 overholdes. Vi kan jo ikke lave opgaveoversigterne, skoleplanen, fagfordelingen, de kvartalsvise opgørelser, årsopgørelser, afregningen af lejrskoler. Men vi vil løbende undersøge – primært via tillidsrepræsentanterne – om de elementer, der trods alt er i A20, bliver overholdt.

I budgetforliget lægges der op til, at mulighederne for en lokal aftale – og jeg citerer:

I forbindelse med implementering af ny "Kvalitetsaftale for Folkeskolen" finder vi det naturligt, at der lokalt afsøges muligheder for, at Slagelse Kommune kan få lavet en lokalafale i samarbejde med Danmarks Lærereforening. Politisk ønsker vi at sende et signal om, at vi i fællesskab mellem medarbejdere, ledere og Slagelse Kommune forpligter os på et godt samarbejde. Kernen i aftalen kan fx være forpligtende samarbejder, der understøtter børnehaveklasseledernes, lærernes og ledernes muligheder for at sikre de bedst mulige rammer for børnenes læring. Vi ønsker med en eventuel aftale at kvalitetssikre det gode samarbejde på både kommune og skoleniveau. En aftale bør være fremtidssikret og ikke binde økonomiske midler. Det anses som en naturlig del af drøftelserne at involvere Skolelederforeningen for at sikre en bred opbakning til aftalen. Citat slut.

Bemærk, at der beskrives mere en samarbejdsftale, end en aftale om arbejdstid.

Det mandat har man taget meget bogstaveligt og ikke ønsket at komme elementer af arbejdstid ind. De præmisser, vi er mødt med i forhandlingerne, er som følger:

- Aftalen vil ikke kunne tilføje resurser til området
- Aftalen må ikke binde midler
- Aftalen må ikke indskrænke ledelsesrummet
- Aftalen må ikke pålægge ledelserne yderligere opgaver

Når jeg bevæger mig på kanten af, hvad der er rimeligt at fortælle fra et forhandlingsrum, så er det alene for at illustrere, at vi er mødt med præmisserne om, hvad en aftale *ikke* må indeholde. Intet konkret om, hvad den *kan* indeholde. Jeg er stadig overbevist om, at vi vil kunne lave en langt

Formandens mundtlige beretning

Generalforsamling 2025

bedre skole – også for medarbejderne, ja tak – hvis vi havde tid på alle opgaver, en plan for opgaver der ikke er kendt fra skoleårets start, ordnede forhold for tillidsrepræsentanterne samt en ambitiøs lærerstartsordning. Og hvilket signal ville det ikke være, hvis vi kunne sige, at vi endelig langt om længe landede en aftale? Men sådan skulle det ikke være. Det er kaptajnerne der bestemmer, og besætningen bliver ikke rigtigt taget alvorligt.

Lad mig et øjeblik lige holde fast i det højt besungne samarbejde. Jeg er naturligvis med på, at der ikke er noget brugbart alternativ til samarbejde. Det lægger A20 også op til. Det har vi altid stået for. Men et samarbejde er nødt til at gælde begge veje. Man kan ikke påkalde sig retten til at andre samarbejder. Det er nok snarere noget man kan forvente af hinanden, men det gælder begge veje. Personligt mener jeg ikke, at det burde være nødvendigt at lave en aftale om at samarbejde. Det er helt naturligt for mig, og kræver ikke hverken min eller andres underskrifter. Tværtimod er samarbejde noget der skaber tillid til hinanden, når det fungerer. Supertankeren sejler altså alt andet lige bedre, når der er et godt samarbejde mellem maskinrummet og broen.

Er vi så slået helt tilbage til start? Ja, det kan godt føles sådan, men jeg tror, der er mere at gøre. For det første kalder vi det en pause. Forhandlingerne er ikke på den måde brudt sammen, og vi har givet hinanden mulighederne for at tage dem op igen på et senere tidspunkt. A20 gælder stadig, og den vil vi naturligvis stå på. Endelig vil vi helt sikkert bidrage til - og forvente - det samarbejde, som budgetforliget beskriver.

Debat

En aftale der ikke bliver til noget i denne omgang, er naturligvis en stor skuffelse. Forventningerne var nogle andre. I kredsen må vi fokusere på at komme videre, og her er der flere retninger at gå. Vi har ikke lagt os fast på en retning. Vi er optagede af, hvad I – vores medlemmer – synes. I hovedtræk er der den retning, der handler om at gå målrettet på, at elementerne i A20 overholdes. At hver en sætning disseskeres for at få det optimale ud af en aftale, der alt andet lige også rummer en masse løse formuleringer og elastik i metermål. Og skal vi løfte aftalebrud i kommunen, er vi nødt til at have hovedforeningens ord for, at de tager over, og løfter sagerne på højere niveau. En anden retning er en langt mere samarbejdende tilgang, hvor kredsen i højere grad bliver faciliterende for skolernes arbejde med arbejdstidsreglerne. Hvor vi bliver dem der "husker lederne på" at nu skal de til at lave en skoleplan eller en kvartalsvis opgørelse af præsteret arbejdstid. Et serviceorgan for lederne. Begge retninger er nok lidt ekstreme, men hvor lægger vi linjen? Hvad er kredsens rette tilgang i din optik? Hvordan kommer vi bedst videre, hvis det står til dig?

Formandens mundtlige beretning

Generalforsamling 2025

Kredsens aktiviteter

I kredsens er vi optagede af at være en forening for jer medlemmer. Selvfølgelig, vil de fleste da sige. Alligevel er vi nået til et punkt, hvor vi synes at have prøvet nogle ting af, hvor erfaringerne har vist, at det ikke lige var det, der var brug for. Vi vil meget gerne åbne huset op som medlemmernes hus – for det er jo det, det er. Men vi har ikke knækket koden til, hvad der i virkeligheden optager jer som medlemmer mest.

Samtidig er vi naturligvis presset på økonomien. Vi foreslår at hæve kontingentet en smule. Og vi har plukket en række lavt- og mellemhøjt hængende frugter i form af personale på deltid og en reduktion i antallet af kredsstyrelsesmedlemmer. Det skal nu nok gå endda. Udfordringen er naturligvis at arrangere medlemsarrangementer for begrænsede midler.

Vi har i vores nuværende setup valgt at prioritere at have to ansatte. Den del er ikke til debat. Vi har to særdeles kompetente medarbejdere, der yder en formidabel service. De er i høj grad medvirkende til en velfungerende drift i kredsens.

Men når man har betalt billetten, må man selvfølgelig godt komme ombord på færgen. Kredsens skal være til for medlemmerne, så hvad kan vi ellers gøre for at styrke det fællesskab, som en *fagforening* også er. Det ligger ligesom i ordet.

Nærmeste fremtid

Foran os ligger nogle ret så betydningsfulde begivenheder. Det ligger lidt oveni hinanden, så det er ikke i kronologisk rækkefølge. Nogle vil betragte det som klippeskær – andre vil se det som spændende destinationer.

Allerede nu tager vi fat på kommunalvalgsstrategien. Det er på ingen måde ligegyldigt, hvem der sidder i byrådet, når det kommer til vores områder. Vi skal sørge for at få lyttet til hvad kandidaterne siger, og vi skal holde dem op på det efterfølgende. Selvom vi er partipolitisk uafhængige, så kan vi sagtens forsøge at gøre folkeskolen til et uundgåeligt tema i valgkampen. Og *netop* fordi vi er partipolitisk uafhængige, så skal vi ikke forsvare tiltag som skolelukninger, tildelingsmodeller, folkeskolereformer og lignende prioriteringer på området. Men vi kan da godt undre os over, hvor disse forringelser kommer fra ind imellem. Vi regner med, at kredsens afholder et arrangement med politikerne – gerne spidskandidaterne – fra alle opstillede partier. Vi regner med at invitere til et større arrangement, hvor der bliver mulighed for at komme helt tæt på partierne og deres politik. Og det bliver ikke en paneldebat, hvor det handler om for politikerne at sætte sig selv i scene og få mest mulig taletid. Det bliver alligevel lidt spændende at se, hvordan det nye byråd kommer til at se ud – hvem der skal sætte sig ved roret.

Vi er også så småt ved at tage fat på OK26. Jamen har vi ikke lige fået OK24, tænker du måske. Og jo. Det er såmænd rigtig nok. Men i vores forening har vi prioriteret en så høj grad af medlemsinvolvering som muligt. Så hvis vi skal nå at have medlemmernes input til kravopstillingen, så er det faktisk ved at være. Må jeg samtidig være lidt kontant og sige, at her er muligheden for at få indflydelse. Den skal man bruge, hvis man vil have den. Forud for OK24 blev der inviteret til medlemsmøde med henblik på at høre medlemmernes input til kravopstillingen.

Formandens mundtlige beretning

Generalforsamling 2025

Det foregik over hele landet, og det skete også hos os. Jeg tror jeg sætter det højt, hvis der kom 15 medlemmer til kredsens fælles møde – inkl. styrelsen. Det kan vi gøre bedre. Det er nu, vi skal sætte kursen mod de kommende overenskomstforhandlinger.

Kære medlemmer. Det er jer, vi er her for – det er jeres kontingenter, der gør det muligt at have en velfungerende forening og kreds. Vi oplever desværre en medlemstilbagegang. Ikke fordi andelen af organiserede ændrer sig ret meget, men fordi der generelt nedlægges flere og flere stillinger. Når en kollega rejser, bliver syg eller går på pension, så erstattes stillingen ofte ikke af en ny medarbejder, men dækkes ind af de tilbageværende. Og jeg må desværre sige, at det er en god forretning ikke at erstatte en sygemeldt eller en medarbejder på barsel. Man får nemlig refusion for syge- og barselsdagpenge. Bruger man ikke dem på vikarer eller mere permanente løsninger, er det penge lige ned i foret på arbejdspladsen. Konsekvensen er at alle andre skal løbe stærkere. Det kan enhver jo se, ikke holder i længden. Så her skal vi spille på to både – vi skal arbejde for at stillingerne ikke forsvinder, og så skal vi sørge for at de kolleger der ikke er med, bliver budt ind i det fællesskab, som vores forening er.

(graf med udvikling i lærere og elever)

Sidst, men ikke mindst vil jeg nævne vores F4'ere. Pensionisterne. En ret så enestående ting i fagforeningsDanmark. Det er alligevel noget af et program, der på halvårlig basis præsenteres for medlemmerne af pensionistfraktionen. Alt lige fra medlemsmøder med oplægsholdere/foredrag til teaterture og grupperejser med egenbetaling. Jeg tror, vi kan blive bedre og klogere til at arrangere noget i fællesskab, der kan give mening for alle medlemmer. Der er gjort få tiltag, men det er ikke blevet til ret meget. Hvad kan vi bruge hinanden til? Det samarbejde vil jeg gerne invitere til. Vi har allerede talt om, hvordan vi hver især kan bidrage til en god overgang fra fuldtidsjob til pensionisttilværelse. Der ligger et uforløst potentiale her, hvor jeg tror vi i fællesskab kan gøre noget godt.

Debat

Hvordan bliver kredsens til en faglig forening? Kan vi på nogen måde engagere os og kollegerne i et fagligt fællesskab – og hvordan kan kredsens bidrage til det?

Hvilken type arrangementer bør kredsens prioritere i fremtiden? Kan vi på nogen måde forpligte hinanden til et engagement i kredsens arrangementer, faglig klub, samarbejdsrådet om skoleplanen, lokalt fagligt fællesskab, opgaveoversigten, egne lønsedler, medlemsskab? Hvordan?

Formandens mundtlige beretning

Generalforsamling 2025

Afslutning

Kære medlemmer. Tak for jeres input til debatterne. Det er værdifuld viden for kredsen, som vi tager med videre, når vi i midten af maj afholder døgnmøde om det kommende skoleårs strategier. Vi regner med at vi kan få øje på de fyrtårne, vi skal sejle i retning af. Når et skib kommer i havsnød, og udsender et nødsignal, så haster alle både og skibe i nærheden til for at hjælpe. Det vil jeg gerne forpligte kredsen på – det synes jeg vi alle skal forpligte hinanden på. Sammen står vi væsentligt stærkere. Nødsignalet SOS er i øvrigt samme forkortelse, som vi bruger om Sammen Om Skolen. Det samarbejde er ikke kommet i stand lokalt i Slagelse endnu. Hvem ved – måske der også her er et uforløst potentiale.

Kære kolleger – lad os være fyrtårne for kolleger, elever og andre interessenter, så de kan være fyrtårne for os.

Og hermed skal jeg overdrage den mundtlige beretning til generalforsamlingens behandling.